

לרפואת דבורה בת תרצה שושנה

מעשר שני - פרק שלישי

משנת רפאל - שמה

שְׁהַטְהוּרִים שׁוֹתִים - סָלַע זֶה של מעשר שני
מִחֻלָּת עָלָיו על היין, ומה ששותים הטמאים
נשאר חולין, **נִמְצָאוּ טְהוּרִין וְטַמְאִין שׁוֹתִין מִבֶּד**
אֶחָד - שמערים להם את היין מכד אחד לתוך
כוסותיהם, ומה ששותים הטהורים הוא מעשר שני,
ומה ששותים הטמאים הוא חולין:

פרק שלישי

משנה א

לֹא יֹאמֵר אָדָם לְחֵבְרוֹ: הֲעַל אֶת הַפְּרוֹת הָאֵלוֹ
של מעשר שני **לִירוּשָׁלַיִם** ובשכר ההובלה **לְחֵלֶק**
- קבל חלק מהפירות, שאסור לפרוע חובו ממעשר
שני, **אֲלֵא אֹמֵר לוֹ: הֲעַלְם שְׁנֵאנְכֵלֶם וְשִׁנְשַׁתֶּם**
ביחד **בִּירוּשָׁלַיִם** ונראה כמזמינו לאכול עמו יחד,
וזה מותר, כפי ששינונו (לעיל א, א): **אֲבָל נוֹתְנִים**
זֶה לְזֶה מִתְּנַת הֲנֹם:

משנה ב

אֵין לֹקְחִין - קונים **תְּרוּמָה בְּכֶסֶף מֵעֵשֶׂר שְׁנֵי**
ואפילו אם הוא כהן, **מִפְּנֵי שֶׁהוּא שְׁהוּא מְמַעֵט**
בְּאֲכִילָתוֹ של מעשר שני, שכן תרומה אסורה לזר
ולטמא, ומעשר שני מותר לכל אדם, **וְרַבִּי שְׁמַעוֹן**
מֵתִיר שהוא סובר: מותר להביא קדשים לבית
הפסול.

ר' עובדיה מברטנורא
בוה, שאין היין קדוש בקדושת
מעשר, אלא לכשישתו חוזר
היין ששתו בלבד להיות מעשר
למפרע:
ג א לא יאמר. לחלק. שתטול
חלק בהם. לפי שעליו מוטל
להביא מעשרו לירושלים,
ונמצא פורע חובו ממעשר שני:
העלם שנאכלם ונשתם.
דנראה דמזמינו לאכול עמו, וזה
מותר: אבל **נותנים** זה לזה
מתנת חנם. מפורש לעיל בריש
פרק קמא: **ב מפני שהוא**
ממעט באכילתו. דתרומה
אסורה לטבול יום ולזרים: ורבי
שמעון מתיר. דסבר מותר
להביא קדשים לבית הפסול:
מה אם הקל בזבחי שלמים.
שקונים שלמים בכסף מעשר
שני ואע"פ שממעט באכילתו
שיכולין לבא לידי פגול ונותר
וטמא, לא נקל בתרומה
לקנותה בכסף מעשר שני שאין
בה דין פגול ונותר ולא דין
טמא, שלא כל הדברים
המטמאין את הקדש מטמאין
את התרומה. ואין הלכה כרבי
שמעון:

אָמַר לָהֶם רַבִּי שְׁמַעוֹן לחכמים: **מָה אִם הִקַּל בְּזִבְחֵי שְׁלָמִים** - שקונים
במעשר שני בהמות לקרבן שלמים, אף על פי **שֶׁהוּא מְבִיאָן** - יכול להביאן **לְיָדֵי**
פְּגוּל - אם יחשוב בזביחה לאכול הקרבן חוץ לזמנו **וְנוֹתֵר** - אם עברו על הקרבן
שני ימים ולילה אחד **וְטַמְא** - אם בשר הזבח נטמא, ובכל אלה נפסלו מאכילת
כל אדם, **לֹא נִקַּל בְּתְרוּמָה** לקנותה בכסף מעשר שני, שאין בה דין פיגול ונותר,
ולא כל הדברים המטמאים בקדשים מטמאים בתרומה?

אָמְרוּ לוֹ חַכְמִים לרבי שמעון: **מָה אִם הִקַּל בְּזִבְחֵי שְׁלָמִים** לקנותם בכסף
מעשר, מפני **שֶׁהֵן מְתָרִים לְזָרִים** שבשרם נאכל לכל אדם, האם **נִקַּל בְּתְרוּמָה**
החמורה, לקנותה בכסף מעשר שני, **שֶׁהִיא אֲסוּרָה לְזָרִים** ונמצא לכתחילה
ממעט באכילתו? לכן אין לוקחים תרומה בכסף מעשר שני:

ר' עובדיה מברטנורא

ג מי שהיה לו מעות. של מעשר שני, וצריך לקנות מהם דברים של חולין שלא לאכילה ושתיה וסיכה: ולחבירו פירות. של חולין ורוצה לעשות עמו טובה שיתחללו מעות מעשר חבירו על פירותיו: אוכל פירותיו בטהרה. שחלה קדושת מעשר על הפירות, וצריך לאכלן בטהרה: ולא יאמר כן לעם הארץ. שהוא חשוד לאכול פירות מעשר בטומאה: אלא בדמאי. כגון אם היו אותן מעות מעשר שני של דמאי, או מותר לומר כן אפילו לעם הארץ, דשמא המעות אינן מעשר: ד ומעות במדינה. ומעות של מעשר שני חוץ לירושלים וצריך להן, וקמ"ל שאין צריך שיהיו הפירות והמעות במקום אחד. ועוד אשמעינן במתניתין דאע"ג דפירות מעשר אין יכולין ליפדות בירושלים, מעות מעשר מתחללין הן בירושלים: ה מעות. של מעשר שני: נכנסות לירושלים ויוצאות. שאין המחיצות קולטות מעות בדרך שקולטות פירות: אף הפירות נכנסים ויוצאים. ודוקא להוציאן כדי לטוחנן

חילול דמי מעשר שני

משנה ג

מי שהיו לו מעות מעשר שני בירושלים וצריך להם - למעות לצורך קניית חולין שלא לאכילה, ולחברו יש פרות חולין בירושלים, אומר לחברו: הרי המעות האלו של מעשר שני מחללין על פרותיך ויוצאות המעות לחולין, והפירות נתפסים בקדושת מעשר שני. נמצא זה - בעל הפירות אוכל את פרותיו בטהרה כדין פירות מעשר שני, והלה - בעל המעות עושה צרכו במעותיו. ולא יאמר כן לעם הארץ החשוד לאכול פירות מעשר שני בטומאה אלא בדמאי - אם היו אותן מעות מעשר שני של דמאי, היינו של פירות שלקח מעם הארץ החשוד על המעשרות, ומפרישים מהם מעשר שני מספק. שמכיוון שהמעות הן ספק מעשר, הקלו בהן:

משנה ד

מי שהיו לו פרות של חולין בירושלים ומעות של מעשר שני במדינה מחוץ לירושלים, והוא זקוק למעות, אומר: הרי המעות הנהם מחללין על פרות האלו ויצאו המעות לחולין, והפירות נתפסים בקדושת מעשר שני.

וכן אם היה לו מעות מעשר שני בירושלים ופרות במדינה, אומר: הרי המעות האלו מחללין על פרות הנהם, ובלבד שיעלו הפרות ויאכלו בירושלים:

ההבדל בין דמי מעשר שני לפירות מעשר שני בירושלים

משנה ה

מעות של מעשר שני נכנסות לירושלים ויוצאות - אף על פי שהוכנסו לירושלים מותר להוציאן משם, ופרות נכנסין ואינן יוצאין לפי שמחיצות ירושלים קולטות אותן. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אף הפרות נכנסין ויוצאין שלמרות שהמחיצות קולטות אותם, מותר להוציאם באופן זמני, על מנת